

BAKI-TBİLİSİ-QARS DƏMİR YOLU: Strateji infrastruktur və qonşu ölkələrlə qarşılıqlı faydalı münasibətlərin təzahürü kimi...

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu günlərdə yerli jurnalistlərlə ilin yekunları ilə bağlı geniş müsahibəsində bir çox məqamlara toxunub, o cümlədən nəqliyyat sektorundakı durumu dəyərləndirib. Dövlət başçısı 2019-cu ildə artıq mövcud olan nəqliyyat infrastrukturundan çox səmərəli şəkildə istifadə edildiyini vurğulayaraq əvvəlki dövrlərdə yaradılmış nəqliyyat infrastrukturunun vasitəsilə əməkdaşlığın miqyasının genişləndirildiyini qeyd edib. Ölkə daxilində dəmir yolu infrastrukturunun yeniləndiyini bildiren Prezident Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun son hesabatında Azərbaycanın dəmir yollarının səmərəliliyinə görə 11-ci yerdə qərarlaşdığını xatırladaraq bunu çox yüksək göstərici kimi qiymətləndirib.

Dövlət başçısı Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə reallaşan nəqliyyat layihələri içərisində iki il əvvəl istismara verilən Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolunun əhəmiyyətini məlum müsahibədə xüsusilə qeyd edib və bu layihəni bir neçə səbəbə görə strateji infrastruktur kimi dəyərləndirib. Bu məqamda Prezidentin xüsusilə önəm verdiyi bu layihənin yaranma tarixinə və əhəmiyyətinə ekskurs etmək yerinə düşərdi.

2017-ci ilin oktyabr ayında tənənəli açılış mərasimi gerçəkləşən Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolu Avropanı Asiya ilə birləşdirən mühüm körpüdür desək yanılmarıq.

Bu strateji infrastruktur Prezident İlham Əliyevin siyasi qətiyyəti və böyük əməyi nəticəsində realığa çevrilib.

Strateji əhəmiyyətli qlobal layihə olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Azərbaycanın moderatorluğu ilə inşa edilməsi bir sıra bədxah qüvvələri təbii ki, narahat edirdi. Ancaq Azərbaycanın prinsipial mövqeyi sayəsində layihənin gerçəkləşməsi ilə bağlı təzyiq edən qüvvələr geri çəkilməli oldular. Prezident İlham Əliyev yerli jurnalistlərlə müsahibəsində bu məqamda da toxunub: "Xəritəyə baxanda hər kəs görür ki, bu yol çox lazımdır. Ancaq bəzi Qərb ölkələri buna etiraz etdilər. Baxmayaraq ki, biz indi onlardan kredit də almaq fikrində deyildik. Ancaq Gürcüstana təzyiqlər başlanıldı ki, Gürcüstan razılıq verməsin bu layihəyə. Çünki bu layihə həyata keçirilərsə, Ermənistan nəqliyyat dalanında qalacaqdır. Dünyadakı ermənipərəst qüvvələr, erməni lobbisi, diaspor və ermənipərəst siyasətçilər bu layihənin əleyhinə açıq şəkildə çıxdılar.

Biz Gürcüstan rəhbərliyini inandıra bildik ki, bu layihə onlar üçün də xeyirlidir. Həm minlərlə iş yerləri yaradılacaq, Gürcüstana yaxşı şərtlərlə təqribən 800 milyon dollar dəyərində kredit veriləcək və Gürcüstan üzərindən yükdaşımalarının həcmi kəskin artacaq. Razılığa gələndən sonra, eyni zamanda, mən bəzi Qərb ölkələrinin rəhbərləri ilə açıq söhbət etdim və dedim ki, siz bizə mane olmayın. Kömək etmərsiniz, etməyin. Ancaq siz bizə mane olmayın. Çünki biz də bəzi məsələlərdə sizə mane ola bilərik. Hesab edirəm, bu sözlərdən sonra artıq orada da yəqin edildi ki, daha yaxşı olar ki, bu işə müdaxilə etməsinsiz..."

BTQ dəmir yolu Bakıdan başlayaraq Gürcüstanın Tbilisi və Axalkalakı şəhərlərindən keçməklə Türkiyənin Qars şəhərinə gedir və beləliklə, Azərbaycanla Türkiyəni, Şərqlə Qərbi birləşdirən mühüm

tranzit rolunu oynayır.

Statistik göstəricilərə nəzər saldıqda, ümumi uzunluğu təxminən 840 km olan BTQ dəmir yolu xəttinin 500 km-i Azərbaycan, 260 km-i Gürcüstan, 80 km-i isə Türkiyə ərazisində keçir. Dəmir yolu xəttinin Gürcüstan-Türkiyə sərhədindəki hissəsində isə uzunluğu 5 km-ə yaxın olan tunel inşa edilib. Həm iqtisadi, həm də siyasi əhəmiyyətinə görə fərqlənən BTQ dəmir yolu ildə təxminən 3 milyon sərnişin və 20 milyon ton yük daşımaq potensialına malikdir.

BTQ dəmir yolu marşrutunun tam işə düşməsi həm də regionun iqtisadi inkişafına mühüm töhfə oldu. Belə ki, bu layihənin iştirakçısı olan ölkələr tranzit və logistik potensialından daha səmərəli istifadə etmək imkanı əldə etdilər, bundan başqa turizm və əmal sektorunda gəzəncarpan inkişaf baş verdi, yeni iş yerləri yaradıldı.

Azərbaycanın rəhbərliyi ilə reallaşan bu möhtəşəm layihə regionda söz sahib olan dövlətimizin həm də global miqyasda da özünəməxsus yeri və çəkisi olduğunu isbatladı. Bu layihənin gerçəkləşməsi həm də mühüm tranzit qovşağına çevrilən Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin üçtərəfli mütəfiqliyinin parlaq təzahürüdür.

BTQ layihəsinin xüsusi önəmi həm də Gürcüstan ərazisindən keçməklə Türkiyə ilə qısa dəmir yolu əlaqəsi yaratması, beləliklə də iqtisadi, siyasi və hərbi mütəfiqliyimiz olan qarşılıqlı faydalı münasibətlərin daha yüksək müstəviyəyə daşınmasıdır. Bu layihənin reallaşması regionda qarşılıqlı və faydalı qonşuluq münasibətlərinə dair dünyaya təqdim edilən mükəmməl nümunədir. Bununla bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də öz fikirlərini bəyan edib: "Əlbəttə ki, bu, bizə uzunmüddətli gəlirlər gətirəcək, özü də böyük həcmdə. Ancaq, eyni zamanda, bu, beynəlxalq əməkdaşlığı da möhkəmləndirir, ölkələr bir-biri ilə daha sıx bağlanır, qarşılıqlı asılılıq yaranır. Tranzit ölkə olmaq üçün sən mütləq qonşularla yaxşı münasibətlər qurmalısən. Çünki sən qonşularsız tranzit ölkəyə çevrilə bilməzsən. Bizim xarici siyasətlə bağlı dediyim sözlər bunu bir daha təsdiqləyir. Əgər qonşu ölkələrlə səmərəli qarşılıqlı faydalı münasibətlər qurulmasaydı, bu gün nə enerji, nə nəqliyyat layihələri icra edə bilməzdik."

BTQ dəmir yolu məhz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və siyasi iradəsi ilə gerçəkləşən və beynəlxalq miqyasda Azərbaycanın daha bir tarixi qələbəsi kimi qiymətləndirilə biləcək qlobal layihədir.

Dünyanın 100 böyük layihəsi siyahısında yer alan BTQ dəmir yolu bütün sadaladığımız cəhətlərlə bərabər, xalqlar arasındakı mənəvi bağları gücləndirən amil olmaqla yanaşı, daimi kapital kimi insanların rifahına xidmət edəcək strateji infrastrukturudur.